

**Veiligheidsregio
IJsselland**

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

VEILIG LEVEN: IEDEREEN AAN ZET

Een informatiefolder voor organisaties die
werken met kwetsbare doelgroepen

Samen werken aan veiligheid

VEILIG LEVEN: IEDEREEN AAN ZET

Stimuleren van zelfredzaamheid

In Nederland zijn we goed voorbereid op calamiteiten en noodsituaties. Toch kan er altijd onverwachts iets ernstigs gebeuren. Een grote brand, extreem weer of andere bijzondere omstandigheden kunnen vragen om speciale maatregelen. Veiligheidsregio IJsselland zet zich, onder andere met het programma Veilig Leven, in om de zelfredzaamheid van inwoners, instellingen, bedrijven én hun directe omgeving te stimuleren.

De grootste uitdaging: kwetsbare doelgroepen bewust maken van veiligheidsrisico's

De belangrijkste doelgroep van het IJssellandse programma Veilig Leven zijn mensen die tijdens een crisissituatie niet of minder goed voor hun eigen veiligheid kunnen zorgen. Dit zijn mensen die (deels) afhankelijk zijn van hulp van anderen. Doordat kwetsbare doelgroepen langer thuis blijven wonen, wordt het voor ons steeds lastiger om deze personen te bereiken. Terwijl het juist voor deze mensen van levensbelang is om te weten hoe zij kunnen handelen wanneer er bijvoorbeeld brand uitbreekt.

Door samen te werken overwinnen we elke uitdaging

Om de weg naar kwetsbare doelgroepen vrij te maken, werken we veel samen met zorginstellingen, belangenverenigingen voor kwetsbare doelgroepen, woningcorporaties, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en mantelzorgers. Door krachten te bundelen, te zoeken naar het gezamenlijke doel en waar nodig buiten de gebaande paden te treden, zijn al veel bijzondere samenwerkingsprojecten tot stand gekomen.

Wat kunnen we voor elkaar betekenen?

Om een beeld te geven van onze projecten én van het belang van samenwerken, komen in deze folder een aantal partners aan het woord. We hopen dat de verhalen u inspireren en uitnodigen om ook eens na te gaan wat een mogelijke samenwerking met Veiligheidsregio IJsselland voor u kan betekenen.

"Er is altijd ruimte voor verbetering als het om veiligheid gaat. Door te oefenen ontdek je waar die verbetering nodig is."

Sabine Haarman, Sallandse ouderenzorgorganisatie ZGR

Samen met de brandweer ontruimen in een zorgcomplex

Sabine Haarman - facilitair coördinator van Sallandse ouderenzorgorganisatie ZGR - vroeg zich af in hoeverre het opgestelde calamiteitenplan van de organisatie in de praktijk bruikbaar zou zijn. Samen met Veiligheidsregio IJsselland organiseerde zij een realistische ontruimingsoefening op één van de zorglocaties.

Organisatie & samenwerking

"Tijdens een calamiteit wordt ons crisisteam geactiveerd. Het is hun taak om ervoor te zorgen dat de zorg van cliënten zo snel mogelijk weer door kan

gaan." vertelt Sabine. "Voorafgaand aan de oefening hebben we samen met de brandweer een draaiboek opgesteld. Deze hebben we vervolgens meerdere malen tot in detail doorgenomen. De kennis en ervaring van de brandweer waren hierbij van grote meerwaarde."

De ontruimingsoefening

Sabine: "Het was van belang dat de oefening zo realistisch mogelijk zou zijn. Door de brandweer werd een deel van het pand vol met rook gezet. Vervolgens moesten ruim 20 ouderen geëvacueerd worden.

Heel spannend! Ook voor de bewoners, die vooraf niet wisten wat er ging gebeuren. Gelukkig waren ze achteraf vooral enthousiast over de reuring!"

Resultaat

"Naast dat de oefening ontzettend leerzaam was, heeft het ons als team ook hechter gemaakt." vertelt Sabine. "Direct na de ontruiming kwamen we bij elkaar om te evalueren. Tijdens de evaluatie hebben we verbeterpunten verzameld en die hebben we verwerkt in het calamiteitenplan."

Vervolg

Binnenkort gaan ze weer oefenen, maar dan op een andere locatie. Sabine: "Er is altijd ruimte voor verbetering als het om veiligheid gaat!"

Speciaal voor zorginstellingen is Captain Crisis in het leven geroepen. Een website die hulp biedt bij het voorbereiden op calamiteiten.

www.captaincrisis.nl

"Ik wist van het bestaan van de Veiligheidsregio, maar dat zij dit voor onze leden konden betekenen, daar had ik geen idee van!"

Jan Meppelink,
Oogvereniging Overijssel

Iedereen kan eerste hulp verlenen, ook visueel beperkten

Na een succesvolle pilot in Groningen, organiseerde ook Veiligheidsregio IJsselland een EHBO-cursus voor mensen met een visuele beperking. Iedereen heeft namelijk het recht om te weten wat te doen in een noodsituatie. Eén ding ontbrak echter: de connectie met de doelgroep. Al gauw werd contact gelegd met Jan Meppelink, voorzitter van Oogvereniging Overijssel en zelf ook visueel beperkt.

Kijk voor meer info op: vrijsselland.nl/veilig-leven

Organisatie & samenwerking

Er ontstond een mooie samenwerking met een duidelijke rolverdeling: de veiligheidsregio was verantwoordelijk voor de organisatie. Een EHBO-instructeur van het Rode Kruis, zorgde voor de juiste aanpassingen in de lesstof. En Jan enthousiasmeerde de doelgroep: "Onze leden werden geïnformeerd via onze nieuwsbrief. Uiteindelijk hebben tien personen - waaronder ikzelf - zich aangemeld om mee te doen!"

De EHBO-cursus

De cursus was theoretisch niet anders dan een normale EHBO-cursus. Alle onderwerpen kwamen aan bod: verbandjes leggen, reanimeren, stabiele zijligging en meer. Het grote verschil was dat veel op de tast en op het gehoor ging. Daarnaast werden praktijksituaties geoefend met lotussen, partners van de deelnemers en met kleine houten ledenpoppen. "De instructeur heeft de

lesstof geweldig aangepast. Het was alsof zij kon denken als een blinde, heel bijzonder!" aldus Jan.

Resultaat

Na tien weken waren alle deelnemers geslaagd. Jan vertelt: "Ik ben altijd bang geweest dat wanneer er iets met mijn vrouw zou gebeuren, ik haar niet zou kunnen helpen. Nu heb ik geleerd wat ik kan doen en weet ik dat ik er dankzij de hulpdiensten nooit alleen voor sta, hier voel ik me een stuk zekerder door."

Vervolg

In de toekomst organiseert de veiligheidsregio nog meer activiteiten voor mensen met een visuele beperking en andere kwetsbare doelgroepen. Denk aan een workshop Veiligheid in samenwerking met de brandweer en een EHBO-cursus voor doven en slechthorenden.

*“Het gaat om het
gezamenlijke doel, niet
om individuele successen.
Wanneer organisaties
samenwerken vanuit die
visie, ontstaat er ruimte voor
prachtige initiatieven.”*

Betty Ouwendijk, IJsselheem

Samen voor een veilige situatie bij ouderen thuis

In de zoektocht naar manieren om de veiligheid en zelfredzaamheid van ouderen te vergroten, kwam Betty Ouwendijk, beleidsadviseur kwaliteit & zorgontwikkeling bij Woonzorgconcern IJsselheem, in contact met Veiligheidsregio IJsselland.

Organisatie & samenwerking

“Vroeger zat elke organisatie op zijn eigen eilandje. Tegenwoordig wordt steeds meer duidelijk dat het bundelen van krachten en gebruik maken van elkaars expertise, leidt tot betere resultaten.” vertelt Betty.

Veiligheid bij ouderen thuis

De samenwerking heeft geleid tot het project Veiligheid bij ouderen thuis. Hierin hebben hbo-v studenten van Hogeschool Windesheim een onderzoek gedaan naar brandveiligheid bij ouderen thuis en de rol van de wijkverpleegkundige hierin.

Voorafgaand aan het onderzoek hebben de studenten een training brandveiligheid gevolgd bij Veiligheidsregio IJsselland. De opgedane kennis hebben zij toegepast tijdens huisbezoeken aan ouderen in Zwartsluis, die wijkzorg van IJsselheem ontvangen. Tijdens het onderzoek werd nauw samengewerkt met de plaatselijke wijkverpleegkundigen van IJsselheem.

Resultaat

Betty: "De wijkverpleegkundige geeft aan dat zij dankzij dit project veel bewuster is geworden van brandveiligheid. Tijdens een intake met een nieuwe cliënt, kijkt zij nu beter om zich heen. Bij het onderzoek is ook een vragenlijst over veiligheid ontwikkeld. Deze lijst biedt de wijkverpleegkundige een goed uitgangspunt om samen met de cliënt mee aan de slag te gaan."

Vervolg

Een belangrijk vervolg op deze samenwerking is het delen van opgedane kennis met organisaties die hier ook baat bij hebben. Ook is het mogelijk dat zowel IJsselheem als andere organisaties het onderzoek verder uitbreiden. Betty: "Op deze manier hoeft niet iedere organisatie zelf het wiel uit te vinden, maar werken we samen verder aan het gemeenschappelijke doel."

Herkent u zich in dit artikel? Of heeft u een ander vraagstuk dat aansluit bij thema's als zelfredzaamheid en burgerparticipatie? Ontdek wat we voor elkaar kunnen betekenen. Mail o.v.v. Veilig Leven naar:

info@vrijsselland.nl

Wat doen we nog meer?

Met het programma Veilig Leven willen we onze kennis over veiligheid en zelfredzaamheid zo breed mogelijk verspreiden. Dit vertaalt zich naar een divers aanbod van diensten voor verschillende doelgroepen. We kijken niet alleen naar de kwetsbare doelgroepen zelf, maar ook naar de mensen in hun omgeving en de organisaties waar zij mee te maken hebben.

Advies & voorlichting

Door voorlichting te geven helpen wij zorginstellingen en verenigingen van eigenaren. Dit kan gaan over het voorkomen van onveilige situaties maar ook over het handelen bij bijvoorbeeld een brand, ongeval of inbraak.

Oefenen

Wat moet je doen als er brand uitbreekt in een seniorencomplex? Samen met andere hulpdiensten organiseren we regelmatig oefeningen om zelfredzaamheid van verschillende doelgroepen te vergroten.

Trainingen & workshops

Trainen is maatwerk en dat kan alle kanten op: van studenten levensreddend handelen leren, tot vrijwilligers scholen op het gebied van veiligheid in en om het huis van kwetsbare doelgroepen.

Netwerk & kennis

Binnen ons netwerk zijn we graag de verbindende factor. Tijdens onze netwerkbijeenkomsten ontstaat ruimte om kennis te delen, elkaar te inspireren en van elkaar te leren.

Hulpmiddelen

Veel kennis over veiligheid hebben we vertaald naar handige hulpmiddelen, folders en andere materialen. Op zoek naar informatie? Neem contact met ons op.

Wat kunnen wij voor uw organisatie betekenen?

Meer informatie? Neem contact met ons op door een mail te sturen, o.v.v. Veilig leven, naar:

info@vrijsselland.nl

Samenwerken

Onze grootste uitdaging is in contact komen met kwetsbare doelgroepen. Hierom zijn wij altijd op zoek naar nieuwe samenwerkingspartners. Samen werken aan veiligheid!

**Veiligheidsregio
IJsselland**

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Colofon

Deze brochure is een uitgave van Veiligheidsregio IJsselland. Citeren en overname is toegestaan, mits bronvermelding wordt toegepast. Tijdens kantooruren zijn we bereikbaar via telefoonnummer 088 - 119 70 00

Veiligheidsregio IJsselland

www.vrijsselland.nl

info@vrijsselland.nl

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Redactie & vormgeving: team Communicatie
Veiligheidsregio IJsselland

Fotografie: Pamela te Laak, Robert Jan Leerink
en team Communicatie Veiligheidsregio IJsselland

Uitgever: Veiligheidsregio IJsselland

Datum: oktober 2019